

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felhívások ide intézendők.

SZERKESZTŐSÉG
I. tized 226. szám.

SZENTÉS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR ÉS GAZDÁSZATI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

HIRDETÉSI ÁRAK:

3 hasábos petitorsórt
széri hirdetésnél 20
széri 15 kr.,
zornál 10 kr.
számítatik.

NYELTTÉR
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes
beiktatásnál 30 kr.

Bérmontetlen levelet
nem fogadunk el.

VÉGRE VALAHÁRA!

Nem titkolhatjuk örömtünket — s azt hisszük, hogy az egész város közönsége örül annak, — hogy a vasutígy végre valahára meg lesz oldva. Városunk polgármestere az új községi törvény értelmében előre tudatta a városi képviselőkkel, hogy a f. hó 29-én tartandó városi képviselőtestületi közgyűlésen tárgyalatni fog a vasutépítéshez szükséges s a magyar jelzalogbanknál felveendő kölcsön ügye, továbbá arról is értesültünk, hogy a vasutígyi végrehajtó bizottságnak a vasutépítésre vonatkozólag kidolgozott javaslatát előre lesz kiosztva a képviselők közt, hogy ezek teljesen tájékozva s az ügyet áttanulmányozva foghassanak a fontos ügy tárgyalásához.

Előre kell megjegyeznünk, hogy a mennyiben ezen sorok írásakor a bizottsági javaslat birtokában még nem voltunk, végleges és határozott véleményünket e tárgyban ez alkalommal még nem nyilváníthatjuk. Csak két dolgot tudunk nevezetesen: amennyiben a tenyő-k.-sz.-mártoni vasutársulattal nem sikerült egyezsége lépni, a bizottság azt javasolja, hogy felhagyva minden további sikertelen alkudozással Szentés város építse vasutját teljesen függetlenül; továbbá hogy Szentés város egy műszaki vezető felügyelete alatt házilag maga építse fel vasutját, minek folytán sokkal szolidabb s olcsóbb munkához fog jutni.

Ismételten mondjuk, hogy nem ismerve a bizottsági javaslat teljes szövegét, ez alkalommal határozott véleményét a vasutígyben nem mondhatunk, erre majd jövő számunkban nyilatkozunk, amikor hihetőleg kezünkben lesz már a javaslat. De a javaslat fentérintett két pontjára nézve — ha a dolog így áll — már most tartjuk szükségesnek az eszmecserét. Amennyiben a tenyő-k.-sz.-mártoni érdekeltséggel a hosszadalmas alkudozás dacára sem sikerült egyezsége jutni, igen természetesen dolog, hogy Szentés az illetőktől függetlenül is építheti saját vasutját, sőt ez esetben kénytelen is azt tenni, ha a maga érdekét nem akarja teljesen alárendelni a tenyő-k.-sz.-mártoni társulat követelményeinek. Vajjon ez inkább hasznót avagy kárt fog-e okozni a szentesi vasutnak, arról ez alkalommal nem szólnunk, itt csak röviden említjük, hogy a két expidiens közt a helybeli bizottságnak egyéb választása nem volt.

A mi a második dolgot illeti, vajjon vállalkozó utján vagy házilag építse-e Szentés város vasutját, ez szintén komoly megfontolást igényel. Meg kell vallani, hogy némely esetekben jobb, ha valamely munka vállalkozó által, más esetekben jobb, ha házilag teljesítették, s meg vagyunk győződve, hogy bármit ajánljon a végrehajtó bizottság, javaslatával a város javára törekszik. Eltekintve azon néha szigorú hangoktól, melyekkel némely polgártársak lapunkban ez ügyről szölkáltak, s melyeket — mivel a tisztesség határát túl nem lépték — hírlapírói kötelességünknel fogva visszautasítani nem lehetett, távol állunk azon szándéktól, hogy holmi gáncsoskodással akadályokat gördítsünk a bizottság javaslatát ellen, sőt e pontban is, mely szerint a vasutnak házilag való építtetése javasoltatik — habár ez ügyben pro és contra szólhatni — a bizottság álláspontjára helyezkedünk, de csak úgy, ha a bizottság javaslatából látni fogjuk, hogy az ilyen építési mód teljes garantiát nyújt a munka szoliditására és olcsóságára iránt. De még más is szemünk előtt lebeg, a mire már most is különös súlyt fektetni kívánunk. Köztudomású dolog, hogy egy vállalkozó még a hetedik országból is szerzi be a szükséges munkaerőt és az építéshez értő mestereket, holott a munkának igen nagy részét helybeli munkaerővel végeztetni lehet s így nem ide-

gen kézre kerül a vasutépítésre szánt összeg nagy része.

Csak fővonásokban szölkünk ez alkalommal a vasutígyben, amennyiben a javaslat teljes szövegét nem ismerjük. De azt hisszük, hogy a bizottság javaslatát legalább főpontokban meg fog felelni a képviselőtestület várakozásának, mely annál határozottabb álláspontot foglalhat majd el, ha a javaslat teljes szövegét tanulmányozva az ügyet egy egészben mint részleteiben teljesen ismeri fogja.

Mi részünkről a vasutígy minél sikeresebb megoldását kívánjuk, hogy városunk végre valahára ez ügyben a tényleges vasutépítés terére léphessen.

Aratás után.

Attól kezdve, hogy a termést a mezőről betakarítottuk, első gondunkat kellene, hogy képezze a tarló-törés. Augusztus hónaptól kezdve be, egészen odáig, míg a tél beköszönt, annyi idő van e fontos munka megtételére, s mégis főleg a kis birtokok között oly sokan elhanyagolják azt még ma is! S ha utána járunk, hogy mi az oka? az okok között nagy szerepet játszik a tarló legelőhasználatát is. Pedig, hogy a legtöbb esetben az a tarlólegelő, a mit a gabna-földeken talál a marha, vajmi nagyon szomorú képét mutatja annak, a mit tulajdonképpen legelőnek neveznek, azt még a tarlólegelőnek legfőbb pártolói is kénytelenek bevallani. Hiszen egy pár forróbb nap, még ha egy kis eső után kikelt is valami, teljesen lepörzsöli azt a kis friss kelest, s mégis ki kell járni a szegény marhának a kopár földre és a „tarlólegelőre“ sétálni és gondolkodni a tarlólegelő mulandósága fölül.

Ne engedjük tehát megkeményedni a talajt az aratás után, hanem akaszszuk neki minél előbb az ekét s szántuk fel azt. De ne járjon mélyen az eke, hanem csak legfeljebb 8—9 centiméterre (3—3 és fél hüvelykre), s ha száraz az időjárás, hengeresszük is le utána a földet, s ha a beszántott gyommagvak jobban kikeljenek és mikor azok kikeltek, adjuk meg a földnek a második szántást, melybe a legtöbb esetben azután minden új megbolygatás nélkül belévetethetjük tavasszal a magot.

Ez ajánlatra sok gazda el fog mosolyodni, gondolva magában: „bár csak egyszer volnék képes tavaszig megszántani a földet s nem kétszer.“ És mégis, a ki csak teheti, tegye meg e kétszeri szántást s meg fog győződni róla, hogy ezen ajánlat csak javára szölkált.

Ismeretes azon körülmény, hogy a legtöbb birtokon még arra sincs elegendő igavonó állat, hogy azzal a tarlóföldet tavaszig csak egyszer is meg lehetne szántani; de hogy ez nem egészséges gazdasági állapot, azt is be fogja minden gazda ismerni és épen azért, mert nem egészséges állapot, igyekezni kell abból kibontakozni.

És ha minden földjét nem bírja is így előkészíteni a gazda, igyekezzék legalább az árpa alá szánt földet úgy művelni meg. Annak most jó ára van s oly keresett cikket képez, hogy bizony megérdemli, hogy alája a lehető legnagyobb gondal készítsük el a talajt s biztosítsuk annak termését az által is tölünk telhetőleg. Az árpa alá szánt földnek e kétszeri szántás azért is igen nagy figyelmet érdemel, mert semmi által sem lehet oly jól megtisztítani a talajt a magról tenyésző gyomoktól, mint ilyen kétszeri szántás által s a melyek semmiféle növényt sem tesznek oly könnyen tönkre, mint épen az árpát.

Észrevételek a Tisza és mellékfolyóinak szabályozásairól.

Irta Báró Vay Alajos.

VIII.

Tudom, hogy a tisztelt olvasó az eddigiekből is át fogja látni, hogy én csakis a Tisza szabályozásánál vagyok ellensége a töltéseseknek és eszembe sem jön tagadni, hogy ott, hol a töltésesek apropos, ott az jó szolgálattal teend.

A töltésesnél kiváltképpen szükséges az árvíz tömeg meghatározását tudni, és akkor is inkább nagyobbítva kell a víztömeget kiszámítani, mint ellenkezőképpen, mert ebből későbbi nagy károk be-

nem következnek, de igenis bekövetkezhetnek, ha az árvíz tömeget kisebbre számítjuk és a töltést a mederhez kelletlenül közelebbre csináltatjuk.

A felett, hogy a töltést milyen távol kell a parttól készíttetni, igen sokat disputáltam, találkoztam magán úri emberrel, de vízi mérnökkel is, a kik azon nézetben voltak, hogy közel a parthoz és pedig, hogy a víztömeg közéje férhessen, minél magasabbra kell azt felelni.

Mások ellenben azt vitatták, hogy a töltéseket, az árvíz tömeg tekintetbe vétele mellett a lehetőségig távol kell készíttetni, mert így alacsonyabbak lehetnek, tehát jóval kevesebbe kerülnek és szakadás esetében olyan nagy károkat nem okozhatnak, mint a nagyon magasra felemelt árvizek.

Akadtam és pedig úgynevezett szakértőre, kinek arról fogalma sem volt, hogy egy és ugyanazon folyónál hol kell a töltéseket a parthoz közelebb és hol távolabb emelteni.

Ily viszonyok közt nem csoda, hogy sok hiba követtetett el a Tiszaszabályozás kerül.

Mily nézetem van a töltésesési rendszernél, íme elmondom:

Különös tekintettel a Tiszára és mellékfolyóira átlagosan lehet számítani, hogy 5—6-szor meghaladja az árvíz azon tömeget, mely a mederbe belefér, e szerint könnyen kiszámítható a víztömeg — ettől függ aztán, milyen magasra kell emelni a töltést, ha azt oly távol akarjuk a parttól emelni mint a milyen széles a meder maga — vagy pedig ha háromszor, vagy ha elég térségünk van és ez nem nagyon értékes, 4—5-ször oly szélesre emeljük, ez esetben a töltéseknek bizony nem valami óriási munkának kell lenniök.

A meder lejtőségétől függ azonban, hogy hol kell egy és ugyanazon folyó partján közelebb vagy távolabb emelteni a töltést, a hol az esés nagy, ott közelebb lehet a töltés, mert hiszen a nagy esés végett sebesen elhalad a víz.

Vegyük például egy folyónak nagy esése van tíz mértföld hosszában és a töltés 100 ölnyre lett határozva a parttól — de most következik 10 mértföld, melynek esése félannyi, mint az előbbi tíz mértföldön volt, már itt a száználnyi távolság kevés lenne, itt esetleg háromszáz öl is szükséges. Miért? Mert a csekély esés miatt lassan halad a víz és az előbbeni tíz mértföldről sebesen lefolyó víz utól fogja érni, azért kell tehát okvetlenül nagyobb belső ártért készíttetni, hogy a sebesen folyó vizet mint egy víz-medence magába vehesse a csendesebben folyó nagy víz tömeget. Ha pedig a második tíz mértföldön túl az esés ismét nagyobbodik, újra szűkebbre lehet venni a két töltés közötti térséget.

Ennek figyelembe nem vétele okozza nálunk a nagy árvizeket. Hogy könnyebben megérthető legyenek, a Marost veszem például:

A Marosnak egészen Radnágig igen nagy esése van, onnét Csanádig mindig kisebbedik az, Csanádtól Szegedig alig van esése és a töltés távolságának a medertől meghatározása alkalmával, ezt számításba nem vették, hanem bona fide minden számítás és értelem nélkül emelték a töltéseket.

Nézetem szerint Radnától lefelé minden mértföldenként legalább 100 öl kellett volna szélesíteni a töltés közét és így ha Radnánál 100 ölnyre van a töltés a Maros medrétől, már Csanádnál 500, Szegednél 700 öl távolságra kellene annak lenni. De már ezen segíteni másképpen nem lehet, mint az általam ajánlott Egres-Pádéi árvíz levezető és a Marosnak medret készítő csatorna által.

Van még egy hiba, mely a Tisza árjának folyását rendkívül hátráltatja és ez az, hogy a meder és töltés közti térség rendez fűzesséssel van ellevve. Ha azon térség tisztán lenne tartva, minden akadály nélkül folyhatna a víz, de így, a mint azon térségek vannak, a nagy gaz és a fák nagy tömege hátráltatja azt.

Világfolyása.

Hazánk. Habár az országgyűlés jelenleg szünetel, mégis kisebb nagyobb mozgalmak vehetők észre egy a fővárosban mint a vidéken. A fővárosban a történelmi kiállítás közfigyelem tárgyát képezi, amennyiben Budának mint egykori fővárosnak a töröktől való megszabadítási emléke van vele összekötve, mi ezelőtt kétszáz évvel történt. A főváros ez alkalomra több külföldi fővároshoz is meghívást küldött ez ünnepélyben való részvételre, s míg némely városok e meghívást köszönettel vették, mások mint pl. München és Berlin, előbbi Bajországnak, utóbbi Poroszországnak fővárosát izgága emberek felszólalása folytán a meghívást az illető helyek megsértésével egészen visszautasították. Se baj, visszaadhatja még hazánk a kölcsönt s akkor méltán visszaadhatjuk a műveltségökkel henegegy atyafiaknak azt a címet, melylyel a magyar nemzetet éveken át traktálták, hogy t. i. barbárok, mert az illem legprimitívabb szabályait sem ismerik. — Említést érdemel a hazai események közt az ez évi pécsi dalártneműpely is, melyen több hazai dalárda, köztük a szentesi is, fáradozásának méltó megjutalmazását érdemelte ki. A dalárdák ily országos föllépését korántsem szabad kicsinyelni, mert ők is fontos tényezői a közművelődés terjesztésének. — A Janszky féle ügyben felzaklatott kedélyhangulat a királyi kézirat tudomásul vétele után országszerte lecsillapodott és sok helyen az előre kitűzött népgyűlések elmaradtak. Az országgyűlés megnyitása előtt az egyes miniszteriumokban szorgalmasan dolgoznak a jövő évi költségvetésen.

Bulgária. Madzsid pasa és Abro effendi megérkezése a Balkán mind két oldalán nagy mozgalmat idézett elő, valamennyi párt élénken tiltakozik a Bulgária és Keletrumélia közt létre jött uniónak megrendítése ellen. A török küldöttek megbízatása felől eddig forgalomba jött hírek éppen nem biztatók. A porta állítólag oly messze ment a régi állapotok visszaállítására irányzott törekvésében, hogy a bolgár kormány egyáltalán nem csatlakozhalik a török felfogáshoz, de még csak meg sem közelítheti azt. A volt rendszabályok megújítása Keletruméliában okvetlen általános felkelésre vezetne, melyet csak a török haderő vagy külföldi intervenció verhetne le. A bolgár kormány ez esetben amaz alternatíva elé lenne állítva, hogy vagy elfogadja a régi keletruméliai állapotokat vagy idegen beavatkozásnak nyisson tét. Hogy melyik felé hajlanék a bolgár kormány, azt előre megmondani nem lehet.

Angolország. A belfasti zavargások megújulása aggodalomba ejti az angol politikusokat az iránt, hogy lehetséges lesz-e, miként Sir Michael Hicks-Beach aminap a kabinetben kijelentette, Irországban a rendet kivételes, kényszerítő rendszabályok nélkül helyre állítani. Ugyancsak az ő tanácsára határozta el a kabinet, hogy királyi biztosság küldessék ki, mely a zavargások eredetének kipuhatolására vizsgálatot lesz indítandó. A Daily News jelentése szerint Sexton pannelista a válaszfelirathoz módosítást fog indítványozni a belfasti zavargásokra vonatkozólag, s a nevezett lap véleménye szerint a felirati vita hosszúra nyulhatik. Szerinte kevés a kilátás arra, hogy a sajnos rendezavarásoknak, amennyiben ezek helyi természetűek, nyomára jöjjenek, a míg a kiküldött vizsgálóbizottság a maga munkálatait be nem fejezte; de kívánatos, hogy Lord Churchillnek és másoknak a magukvisélete, a kik Ulstert fegyverre szelítették, a legteljesebb világításban helyeztessék a parlament előtt.

Belga munkások tüntetése. Mintegy 20,000 munkás jelent meg a múlt héten Belgium fővárosában Brüsszelben, hogy sorsának javítása céljából az általános szavazási jog mellett tüntessen. Köztudomású dolog, hogy minden országban a képviselőválasztási jog az adóhoz van kötve s mivel Belgiumban csupán azok választók, kik legalább 42 frank 32 ctm. egyenes adót fizetnek, igen természetes, hogy a kevesebb adót fizetők a választási jogból ki vannak zárva. A Brüsszel utcáin felhaladt csoportok zászlóin a következő feliratokat lehetett olvasni: „Jogunkat akarjuk!” — „Vesszen a 47. cikk!” — „Általános szavazás!” — „Mienk a teher, legyen mienk a jog is!” — „A munkásoké az állam.” — „Kegyelem a munkás felszabadítás vérdőinek!” — „Nincs kötelesség jog nélkül!” — „Kötelező oktatás és egyetemes szavazás!” stb. Mint ebből látható, a feliratok legtöbbször az általános szavazást akarja anélkül, hogy bármely forradalmi eszmének kifejezést adnának. Csak néhány felénk hang volt hallható, mely a köztársaságot éltette. A munkás párt főtanácsa felhasználta az alkalmat, hogy a törvényszékek által elítélt munkások meg-

kegyelmezése mellett tüntessen. A menet egész ideje alatt a legkisebb rendetlenség sem mutatkozott. A királyi palota előtt két legió polgárőrség foglalt állást; a miniszteriumok előtt a felvonulás a legnagyobb rendben ment végbe és majd egy óra hosszat tartott. A munkáspárt egyetemes tanácsa ajánlott levelben kérvényt intézett Beernaert miniszterelnökhez, melyben a munkáspárt óhajait a kormány előtt nyilvánítja.

Leo pápa és Magyarország. Leo pápa Budavár visszafoglalásának ünnepe alkalmából meglege érdeklődést tanúsít hazánk iránt és enciklikát fog kibocsátani a magyar püspöki karhoz és a hívőkhöz. A pápa e szándékát amaz audiencián tudatta, melyen f. évi aug. 8-án Steiner Fülöp apátkanonok mint a Szent-István-társulat alelnöke fogadtatott, ki átnyújtá a pápának a társulat feliratát. E felirat olvasása után a pápa a következő szavakat intézte: „Igen örülök — ugymond a pápa — hogy jöttetek épen most, amidőn szívem egész hevével Magyarországgal foglalkozom. A pápa az egész világ népeiből tartozik imádkozni s amidőn így legközelebb a nemzetek sorában elmém a magyar nemzeten állapodott meg, szinte „ex inspiratione“ azon gondolatra jutottam, hogy levelet intézek hozzájok, hiszen midőn éppen ezen napokban fogják ünnepelni a törökök igája alól való fölszabadulásuk két százados emlékét, lehetetlen, hogy eszökbe ne jusson, mit tettek akkori időben érettök a pápák s mily bensős volt akkor a viszony a szentszék s Magyarország között; és ha látják, hogy a jelenlegi pápa is egész szívvel csüing rajtok s elismeréssel van irányukban, hogy századokon keresztül ők voltak a kereszténység bástyája: bizonyára ők is szeretetre fognak gyuladni a pápa iránt és még szorosabbra fűzendik a szentszék és köztük létező szívélyes viszonyt. Igen, mondjátok meg honfitársaitoknak, hogy a pápa szereti őket s éppen azért azt óhajtja, hogy mire az ő levele latin nyelven fog megjelenni, akorra fényes magyar fordításban — elegantem versionem fieri iubet — is megjelenjék, hogy így azoknak is hozzáférhető legyen, kik a latint nem értik.

HIREK.

— **Dalárdánk** nem hasztalan fáradozott Pécsre, amennyiben működése elismerésben részesült és szorgalmat ezüst éremmel jutalmaztatott meg. Minthogy a versenyterés számos dalárda jelent meg, melyek mind a kitüntetés pálmájáért küzdöttek, örömmel üdvözöljük dalárdánk e kitüntetését s a jövőre nézve új erőt kívánunk neki még nagyobb díj elnyerésére.

— **Műkedvelői előadás.** Nyáry Lászlóné urnó, Filó Laura, Koszthá Irén kisasszonyok és Hegedűs Sándor, Nyáry László, Filó Tihámér, Mikec Ödön és Koszthá Lajos urak közreműködésével jótékony célú műkedvelői előadás volt a szinkörben. Színe került két vígjáték u. m. „A váróteremben” és „A női könyvek.” Előadás előtt azt hittük, hogy a kritikát csupa illemből és előzékenységből néhány fokkal szelidebben kell alkalmazni, mert bármily gyöngye lenne az ilyen kísérlet, már a buzdítás kedvéért sem szabad a műkedvelőket szigorú kritika alá venni. Előadás alatt és után azonban kellemesen csalódtunk. Nem tartjuk szükségesnek minden egyes szereplőt kiemelni, mert egytől egyig úgy töltötte be szerepét, mintha a színpadon való megjelenés hivatását képezné. Nyáry Lászlóné urnó pedig az „Olivette lakodalmá”-ból vett operettérszlet és a magyar nép dalok éneklésével nagy tapsviharra tette magát érdemessé. A szinkör egészen megtelt közönséggel s a jótékony célra szép összeg jutott. A most aratott szép siker szolgáljon a buzgó műkedvelőknek új buzdításul hasonló föllépésre. A műkedvelői előadás anyagi eredménye a következő volt. Összes bevétel 222 frt 50 kr. Erre színházi költség 48 frt 48 kr. Tiszta bevétel 174 frt 02 kr. Ezen összeg fele, tehát 87 frt 01 kr a színtársulat javára engedtetett, míg a másik felből a műkedvelők 13 frt külön költségeinek levonása után fennmarad 74 frt 01 kr akként lón felhasználva, hogy a műkedvelők 4 frt 01 krt. Sarkadi Nagy Mihály polgármester urnak a város szegényei közt leendő felosztás céljából küldtek meg, 20 forint a szentesi jótékony nőegylet részére lett átengedve, s a hátra lévő 50 frt egy alakítandó művelődési és sport egyesület javára a Szentesi vidéki takarékpénztárban oly megjegyzéssel helyeztetett el, hogy annak alapszabályai körén belül, vagy esetleges meg nem alakulása esetére a műkedvelők maguknak az összeg feletti rendelkezést fentartják. A tiszta jövedelem szaporításához Sima Ferenc nyomdája 4 frt színpad nyomtatási költség és Soós Albert egy az előadásához szükséges üveg pezsgő árának elengedése vel járultak, miért is a műkedvelők az illetőknek köszönettel nyilvánítták.

— **Iskolai értesítés.** A hód-mező-vásárhelyi ev. ref. főgymnasiumban az 1886—87 tanévre a felvételi, pótló- és magánvizsgálatok a f. évi aug. 30—31 és szept. 1—4 napján tartatnak. Ugyanezen napokon eszközölgetnek a beiratások és pedig d. e. 8—11 és d. u. 3—5 óra közt a főgymnasium hivatalos helyiségében. Beiratások alkalmával minden új tanuló a felvételi díjat, ezenkívül minden növendék az ifjusági könyvtári illetéket egészen és legalább a felévi tandíjt lefizetni köteles. A tanév ünnepélyes megnyitása

szept. 5-én d. e. 10 órakor leend. A rendszeres tanítás szept. 6-án veszi kezdetét. Hód-Mező-Vásárhelyen. 1886. aug. 18-án. A főgymnasiumi igazgatóság.

— **Ipartestületünk végleges megalakulása** f. hó 24-én azaz kedden délután 8 órakor a Kureán-tuli polgári iskolahelyiség előtti téren fog végbemenni Mikec Ferenc iparhatósági biztos elnöke alatt. Nevezett biztos ur lapunk mai számában közzétett hirdetményben erről értesíti a képzéshez kötött iparosokat s felhívja őket a közgyűlésen való megjelenésre, mely közgyűlés, mint ezt másutt is megenlítettük, hivatalos lesz saját kebeléből az ipartestületi elnököt, 30 előjárót és 3 számvevőt választani. Hogy iparosaink fájékozva legyenek afelől, kik vannak feljogosítva e gyűlésen megjelenni és szavazni, szükségesnek tartjuk az erre feljogosított iparágakat felsorolni. Ily közgyűlésen megjelenhetnek és szavazhatnak a következő iparosok: arany-, ezüstműves és ékszerész, aranyozó, arany-, ezüst- és fémverő, asztalos, bádogos, bogárn, borbély, fodrász és paróka készítő, bőrdűdös, eszerp- és palafedő, csizmadia, cipész, cukrász, esztergályos, fésűs, gombkötő és paszományos, hangszerkészítő, harangöntő, hentes, kádár, kalapos, kályhakészítő, kárpitos, kefekötő, kelme- és fonalfestő, keztűs és serv- kőtőkészítő, késes, kocsigyártó, kosárfonó, kovács, könyvkötő, köteles, kötőszövő, kutsináló, lakatos, mázó és fényező, mészáros, mézeskalácsos, és viasz- öntő, nyerges és szíjgyártó, órás, puskaműves, rézőntő, réz- és bronzműves, sütő, szabó, szappanos és gyertyamártó, szobafestő, szűcs, tajték és pipafaragó, timár. Az előjáróságba pedig ezen most említett iparosok közül csak azok választhatók, kik iparukat legalább 3 év óta önállóan üzik.

— **Iparosaink értekezlete.** F. hó 16-án délután a helybeli ipartársulatok elnökei s több érdeklődő iparos értekezletet tartottak, melynek célja volt előre megállapodásra jutni a megválasztandó ipartestületi előjáróságra, elnökségre és három számvevőre. Ugyanis az ipartestületi alapszabály szerint az előjáróság 30 tagból áll, kik lehetőleg a különböző iparágak képviselőiből választandók. Minthogy azonban némely iparágat, mint pl. a csizmadia-, szabó-, asztalos- s egyéb iparágat igen számosan üznek, más iparág pl. fésűs, késes, cukrász majdnem egyedül áll, mert csak kevesen foglalkoznak vele, az értekezlet úgy vélt lehelyesebben eljárni, hogy első sorban az erősebben álló iparágat üző iparosokból több tagot, másokból kevesebb tagot választanak az előjáróságra, még pedig a következő arány szerint: asztalos 3, bogárn 2, csizmadia 5, cipész 2, kádár 1, kalapos 1, kovács 2, köteles 1, lakatos 1, szabó 4, timár 1, és 2, kőműves 1, egyéb iparágból 4, összesen 30. Erős discussio tárgyát képezte az elnökség, melyre az értekezlet egyhangúlag Balázsovits Norbertet, a polgári kör elnökét óhajtja candidálni annyival is inkább, mivel az alapszabály nem köti ki, hogy a közgyűlés által választandó elnök egyszerűen ipartestületi tag legyen, ellenben az előjáróság által választandó alelnöknek — mivel ennek kebeléből választandó — okvetlenül ipartestületi tag- nyal kell lenni. Balázsovits Norbert azonban azon meggyőződésének adott kifejezést, miszerint legjobb, ha az iparosok saját kebelükből választják az elnököt, mely tiszt viselésére első sorban az iparos osztály a legilletékesebb. S ez a helyes!

— **Sulyos csapás** érte Szűcs János városi közpénztárnok családját, amennyiben kedves öt éves kis fiát a hét elején a difteritisz vagyis roncóló toroklob ragadta el az élők sorából. A kis fiu temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **Iparbiztosnak** a városi tanács Mikec Ferenc városi tanácsnokot nevezte ki a városunkban megalakult ipartestület mellé, ki hivatalos lesz az ipartestületnek és előjáróságnak gyűlésein az elnöközést gyakorolni. Nevezett tanácsnok ur eddig is az iparügyek élén állván, ezen a téren teljes szakavatottsággal bír s így az iparos osztály e kinevezéssel teljesen meg lehet elégedve.

— **Tanítóválasztás** volt a lefolyt héten a helybeli izr. egyházközségnél, amennyibe Goldschmid Bernát tanító állásról lemondott. A jelentkezett 23 pályázó közül háromnak kijelölése után Deutsch Miksa a szegedi születésű, jelenleg simándi tanító választatott meg nagy szótöbbséggel.

— **A kun-szent-márton-szentesi vasút** közigazgatási bejárása. A közmunka- és közlekedési miniszter a Kunszentmártontól Szentesig tervezett rendszeres vasúnyu helyi érdekű vasút közigazgatási bejárását Revicky Konrád miniszteri titkár vezetése alatt e hó 23 dik napjára elrendelte. A bizottságban részt fog venni a miniszterium távirata osztályának képviselője, Loskay Miklós középítészeti felügyelő; Balogh Gyula kir. felügyelő a vasuti főfelügyelőség részéről; Jász-Nagykun-Szolnok m. közigazgatási bizottságnak, a cs. és kir. közös hadügyminiszteriumnak, végre az engedélyt kérőknek képviselői. A bizottság működését a mondott napon d. e. 9 órakor a kun-szent-mártoni község házában fogja megkezdeni.

— **Csemegi ur számadásai** című bevezetéssel a „Szentesi Lap” a hírek rovatóban azon jóakaratu megjegyzést teszi, hogy ma holnap a „Szentes és Vidék”-ben Döme József fog a számadási morálról és a becsületes-pénztárkezelésről leckét tartani. Ha lapunk valamikor Döme József védelmére kelt volna, akkor a megjegyzésen nem csodálkoznánk, akkor ezt az olvasóközönség is komolyan vehetné, de így legfeljebb szánalmas mosolyra gerjeszthet e megjegyzés. A „Szentesi Lap” szerkesztője zokon vette, hogy Csemegi szolgabíró felszólalását közzétettük, pedig tudnia kellene a t. collegának, hogy az ellenvéleménynek és önvédelemnek helyet kell adni, melyhez mi egy szóval sem járultunk, tehát épen nem érdemeltük meg a szemrehányást. Hígyje el, hogy igen keserű labdacost tudnánk feltálni s az egész olvasóközönséget megnevetetni, de nem tesszük, hiszen eléggé keserű labdacokkal szolgált Csemegi ur.

Iskolai értesítés.

A helybeli gimnásiumi tanfolyammal egybekapcsolt polgári fiúiskolába a beiratások f. évi augusztus hó 29., 30. és 31-ik napjain a tul a Kurfán lévő iskolai épületben délelőtt 8—11-ig és délután 2—5 óráig eszközöltetnek. A rendes tanítás szeptember hó 1-ső napján kezdődik.

Az 1-ső osztályba csak oly tanuló vétetik fel, ki a 9 évet betöltötte és 12 évnél nem idősebb, mely körülmény születési bizonyítvány által igazolandó. Epen ugy születési bizonyítványt tartozik felmutatni az oly tanuló is, ki az intézet valamely osztályába először iratja be magát. Az 1-ső osztályba felvételt kívánók szabályszerű bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy az elemi iskola negyedik osztályát jó sikerrel elvégezték, ellenkező esetben felvételi vizsga alá vonatnak.

Azon tanulók, kik az intézetnek már tagjai voltak, beírás alkalmával tartoznak a mult iskolai év végén nyert bizonyítványt felmutatni.

Tandij fejében fizet minden tanuló az egész iskolai évre 4 frtot, melynek fele része t. i. 2 frt a beírás alkalmával lefizetendő; az ujonnan belépők ezen felül még 50 kr. beírás díjat is fizetnek.

A pót-, javító- és esetleg magánvizsgálatok aug. 29-én tartatnak meg.

Szentes, 1886. augusztus 18-án.

ZOLNAY KÁROLY,
igazgató.

Színészet.

Szardán Bihari Béla jutalomjátékául Schiller híres német költőnek magyarra fordított „Armány és szerelem” című 5 felvonásos játéka adatott. Sajnálattal kell constatalnunk, hogy a t. közönség — már t. i. annak meg nem jelent része — igen közönyt tanusított egy a kitűnő darab, mint a megjutalmazandó iránt, ki a színészszövetkezet első rendű tagjai közé tartozik. Így a „jutalomjáték” név az eredményhez képest csak szomorú szatirának volt mondható még akkor is, ha az előadás egész brutto jövedelme jutott volna is a megjutalmazásra nagyon is méltó társulati tagnak. A szereplők minden egyes tagjáról csak szepet és jót mondhatunk. Első sorban ki kell emelnünk magát a jutalmazandót, ki a tragikai hős szerepét a legfényesebben töltötte be Ferdinand örnagy szerepében; ép oly megható volt Müller Luiza (Lackó Aranka) játéka, igazán méltó társa volt a szerep példászerű betöltésében a megjutalmazandónak. Walter elnök (Hevesi) a hajthatatlan atya szerepét a megszólalásig híven adta, olyan volt, mint a legsikerültebb arckép. Kalb udvarnagy (Szinai) szerepében kifogástalan volt. Hát mit szóljunk Wurmról (Sztupa)? Kellett-e a raffiúrtság hívebb példánya? Igazán az intrikus szerep megöltését kitűnően érti. Müller (Breznay) és neje (Bogárdiné) igen jól adták szerepeket, főképp Müller igazi polgári hős képét adta, midőn Walter elnök a szegény városi zenész családjá becsületét lábál tiporta. Sajnos, hogy ezen classicus szomorujáték, melynél a szereplők oly fényesen működtek közre, a megjutalmazandóra nézvé kettős szomorujáték volt.

Csütörtökön színre került „A kis szórakozott” című 3 felvonásos vígjáték. Az első felvonás közben megeregett a jótékony eső — mely máskor zavarólag szorított hatni egy a játéka mint a közönségre, most annál kellemesebb meglepetést okozott a közönségnek. A főszereplők u. m. Champonet (Breznay G.) és neje (Lackó Aranka), Grimoine (Hevesi) és neje (Breznay A.), nemkülönbén Carpinel (Szinai), Gomar (Bihari) kitűnő játékukkal folytonosan derült hangulatban tartották a közönséget s ismételt tapsviharral többször kihivatták. A többi mellékszereplők is igyekeztek megfelelni.

Szombaton „A koldus diák” című gyönyörű zenéjű vig operette adatott elő meglehetősen szép számú közönség előtt. Laura és Broniszlava gróflányok (Hatvaniné és Kissné) kellemes játékukkal folytonos jó kedvben tartották a közönséget, ép oly kitűnően töltötték be szerepeiket Janicky és Rimanovszky tanulók (Kiss Pista és Hunfy.) Általában csak jót mondhatunk a többi szereplőkről is, de meg kell jegyeznünk, hogy ezen operett előadására az előbbi években itt működött színtársulatok sokkal nagyobb előkészületeket tettek s annak kiállítására sokkal fényesebb volt egy, hogy vagy négyszer egymásután és mindig szép számú közönség előtt sikerült azt előadni. Ezt azért említjük, hogy a most körünkben közmegelegedésre működő társulat saját anyagi érdekeiben oly látványos darabok külső kiállítására nagyobb gondot fordítson.

Vasárnap színre került Szigligeti kitűnő népszínműve „Szökött katona.” Ámbár a társulat működésével közönségünk egyáltalában meg van elégedve s viszont a társulat nagyobb pártolásra volna érdemes, mégis a népszínművek előadását a legsikerültebbnek kell mondanunk. A főszereplőkről, melynek voltak: Monti gróf (Hevesi) és neje (Törökne), Korpádiné (Bogárdiné) s ket fia (Kiss Pista és Szinai), de főképp Julcsa árva (Hatvaniné), csak szepet és jót mondhatunk. Érdekes jelenség volt Gémesi jegyző (Bihari) és Pista kovács inas (Pusztai) is.

A kedden rendezett műkedvelői előadásról a hírek rovatában szönlünk.

Szardán „Don Caesar de Bazan és Maritana, az utcai énekesnő” című spanyol színmű adatott. Szintén jól esett egy kis változatosság, a melyent a spanyol jellegű színmű nyújtott a közönségnek. II-ik Károly király (Hevesi) egész grandezzaival adta a király szerepét s játéka kifogástalan volt. Don Caesar (Bihari) a spanyol lovagok romantikus jellemét sikeresen képviselte, igazi hévvel és odaadással töltötte be szerepét s méltán érdemelte ki a sok tapsot. Don Jose miniszter (Sztupa) intrikus szerepében teljes elemében volt s ily szerepben már nem egy izben kitűnően sikerült alaknak bizonyult. Moutfiór (Pusztai) s neje (Bogárdiné) az előadás igazi fűszerét képezték. Mit mondjunk Maritaná-

ról (Lackó Aranka) ki ugy drámában a fájdalom könyeit megindítani mint más alkalommal mint naiv szende jó hangulatot előidézni képes? Valóban Lackó Aranka szereplésében a társulat egyik díszét képezi. Kedves alak volt Lazarill puskaműves inas is (Hevesiné), ki Don Caesarhoz való ragaszkodását egész odaadással mutatta be.

Csütörtökön Hevesi Gábor jeles társulati tag jutalomjátékául adatott „Delila vagy egy költő szerelme” című szomorujáték. E játék kettős értelemben szomorúnak mondható, először mert csakugyan szomorú, másodsor mert a jeles tehetségű Hevesi megjutalmazására megjelent csekély számú közönség szomorú látványt nyújtott a megjutalmazandónak, ki a három koszorúnál és egy virágoskorúnál többre érdemes. Ettől a szomorú jelenségtől eltekintve egy a jutalmazandó, kinek jártékát első sorban kell kiemelnünk, mint a többi főszereplők a közönség teljes megelegedését vívták ki. A jutalmazandón kívül Leonora (Törökne) a nagyvilági hölgy szerepét a megkívánt eleveenséggel és ravaszssággal igen sikerülten adta, Andre (Bihari) és Martha (Lackó A.) mint a dráma hősei szokott élethűséggel, Sertorius (Körmeendy) hasonlóképen hatással töltötték be szerepeiket.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1886. aug. 20.

A nyomtatásnak és cséplésnek vége van, általában a termés eredményét 1200 négyszögöles hold föld után számítva 5 mma lehet tenni, mi a legközönségesebb termésnek számítható. Legkellemesebb azonban ezen gyenge termés mellett az, hogy az árak ez ideig a tavalyi árakhoz képest 1 frttal emelkedtek s a buza minősége igen jó.

Buza árak: 81—82 klós, piros, métermázsája 8 frt, 8 frt 10 kr.; 79—80 klós 7 frt 80 kr., 8 frt.

Árpa (köbüllel) 4 frt 60 kr., métermázsája 5 frt 80 kr.

Kukorica (köbüllel) 5 frt 60 kr., métermázsája 6 frt.

Zab (köbüllel) 3 frt 40 kr., mmazsája 6 frt 50 kr. Szalonna métermázsája 42—44 frt.

Gőzhajózás a Tiszán.

1886. április 15-től további intézkedésig.

Szentesről Szolnokra: vasárnap és szardán délelőtt 10 órakor.

Szolnokról Szentesre: kedden és szombaton reggeli 5 órakor.

Szentesről Szegedre: kedden és szombaton délelőtt 10 órakor.

Szegedről Szentesre: szardán és vasárnap reggeli 5 órakor.

H I R D E T É S E K.

Földeladás.

Földvári Nagy Istvánnak

30 hold jó minőségű szántóföldje a rác-tőkei halom környékén eladó. Értekezhetni I. t. 632. sz. a.

Földbérlet.

Legifjabb Sarkadi Nagy Mihálynak kis és nagy tőkei tagosított földje gazdasági fölszereléssel együtt több évre hasznóbérbe kiadó. Értekezhetni vele tanyáján.

Házeladás.

Schleier Istvánné Sarkadi Nagy Zsuzsanna

I. T. 313. SZ. HÁZA ELADÓ.

Ugyanott egy jó karban lévő bolti stélázs jutányos áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonosnővel.

Hirdetmény.

A nm. m. kir. földmivelés, ipar- és kereskedelmiügyi miniszterium 39266./884. sz. a. kibocsátott általános rendelete 46. §-a alapján a szentesi ipartestületi előjáróság megválasztása végett a Széchenyi (tulakurcai) ligetben lévő gimnásiumi helyiség előtti térségen folyó hó 24-én az az kedden reggeli 8 órakor alakuló közgyűlés fog tartatni.

Felhivatnak tehát mindazon iparosok, kik az 1884-ik évi 17-ik t.-cikk 5. §-a szerint képesítéshez kötött mesterséget űznek, a fent jelzett időben és helyen jogaik gyakorlása végett jelenjenek meg, annyival is inkább, mivel a szavazás csakis személyesen gyakorolható.

Szentes, 1886. évi auguszt. 20.

Mikecz Ferencz,
tanácsnok
mint iparhatóság biztos.

Tanonc kerestetik.

HOFFMANN JAKAB,

disz-, norinbergi-, rövidárú-, cipő- és kalapraktárában egy jó házból való fiú tanonc felvétetik.

Föld-bérlet.

Horváth Istvánnak Kis-Tőkén Pócsi-féle földje több évre hasznóbérbe kiadó. — Értekezni lehet Horváth Jánossal I. tized 163. szám alatt.

Neumann Jónás,

Dósai házbán lévő korcsmáros, tudatja a közönséggel, hogy nála kitűnő csongrádi bor literje 16 kr., s kitűnő ménesi bor literje 30 kr-ért kapható.

Föld eladás.

Rác László ügyvédnek felső-réti és lapistói földje örök áron szabadkéz-ből eladó. — Levélbeli tudakozódások a tulajdonoshoz Budapestre VI. ker. Andrassy-ut 80. szám alatt intézendők.

TICHO BERNÁT kiviteli üzlete Brünmben, káposztapiac 18 sz. utánvétellel küld:

Női kelmét, tisza gyapjuból, minden divatos színben, 10 méter egy teljes ruhához, .00 centiméter széles. 8 forint.	Téli niger-lodent, a legujabb és legtartósabb hölgy öltözeteknek, 100 centm. széles. 10 méter 5 frt 50 kr.	Indiai foulét fél gyapju, minden lehető színben, egy teljes öltözethez, 100 centm. széles. 10 méter 4 frt 50 kr.	Gyapju-rips, 60 centm. széles 10 méter 3 frt 40 kr. Kasmir fél gyapju, 100 centm. széles 10 méter 4 frt.	Fekete ternót. 100 centm. széles, azelőtt 60 kr.; most, míg a készlet tart, 10 méter 4 frt 50 kr.
Ruhabarchetet, gyönyörű dessin, teljesen mosóképes, 10 11 méter hosszú maradék, 60 centm. széles, egy ruhára 3 frt 50 kr.	Valeriaflanelt, fél gyapju, legujabb divatu dessin, téli ruhára legjobb, 60 centm. széles 10 méter 4 frt.	Házi vászon, 1 vég ¼ széles 4 frt. 1 vég ¾ széles 5 frt. King-szövet, jobb a cernavászonnál, 1 vég 30 róf teljesen 5 frt 80 kr.	Oxfordot, mosóképes, legjobb minőség, 1 vég 29 róf, 4 frt 50 kr. Kanafászt, 1 vég . . . 4 frt 80 kr. 1 vég piros 5 frt 20 kr.	1 rips-garnitur, mely áll 2 ágy és 1 asztalterítóből, 4 frt 50 kr. 1 jutta-garnitur 2 ágy és 1 asztalterítő 3 frt 50 kr.

Brünni gyapjuszöveteket, öltözeteknek,
palmerston-, harlieu-, mandarine, téli kabátok- és felöltőknek, valamint tüffel, loden, peruvienne, dosking, teljes öltözeteknek és kabátoknak megfelelő maradékokban feleáron.

Fejrevaló kendők nagy rak-tára
minden színben, 1 drb ¼, nagysága 1 frt 70 kr.

Hölgy-derék
1 db. legnagyobb 2.30 k.

Nagy gyapjukendőket,
hölgyek számára, ¼ hosszúak, minden sima szíubben, valamint dessinirozva, azelőtt 4 frt 50 kr., most potomáron

2 forint.

Elárusítóknak 5% haszon.

Minták és árjegyzékek ingyen és bérmentesen küldetnek.

Szentesen, nyomtatott a kiadótulajdonos: Balázsovits Norbert könyvnyomdájában 1886.

Melléklet a „Szentés és Vidéke“ 1886. évi 34-ik számához.

— **A villám mint házasságbontó.** Campidagliában f. hó 4-én kellett volna a szép, 16 éves Pompili Francesca esküvőjének lenni. A leány örömtől sugárzó arccal indult a templomba, mert szíve már régen azé volt, kinek most kezét kellett nyújtania. Utközben a nászmenet vihar lepté meg s a villám közvetlenül a jegyespár mellett csapott le, a nélkül, hogy valakit megsértett volna. A templomba érve, a vőlegény szülei kijelentették hogy nem egyeznek a házasságba, mert az isten is ellene nyilatkozott. Hiába volt a jegyesek esdeklése, a vendégek rábeszélése, a pap intései, a babonás emberek nem adtak beleegyezésüket a házasságba, nehogy a fiok egész életére „boldogtalanná legyen.“ A jegyesek kétségbeesetten váltak el. Éjjel az ifjú a leány ablaka alá ment, a leány kijött s másnap reggel mindkettőjüket a tóban találták meg. Holttesteik közel volt egymáshoz kötve.

— **Homok által eltemetve.** Kun-Félegyházán folyó hó 12-én délelőtt özv. Forgó Sándornénál Kosa István mintegy 65—70 éves kutmester kutat ásott Gupci András 50 éves és Veréb Ferenc 24 éves napszámosokkal. Midőn pár ónyire lent voltak, a futó-homok fejük felett összefutott s mindhárman szürnyet haltak. Kosa nős és három gyermek atyja, Gupci is neje és két gyermeke siratja, temetésök nagy részvét mellett történt.

— **Hódmezővásárhely város adósságainak konverzálsára az első hazai takarékpénztártól 730,000 forint akart felvenni 5% os kamatozó kötvényekben, 98% árfolyam és 50 évi törlesztés mellett.** A belügyminiszter azonban a városhoz intézett leiratában e kölcsönről nem a legkedvezőbbben nyilatkozott és felhívta a várost, hogy a takarékpénztárt olcsóbb kölcsönadása iránt keresse meg, sikertelenség esetén az osztrák magyar banknál tegyen kísérletet. Hódmezővásárhelyen meg vannak ugyan győződve, hogy a pesti első hazai takarékpénztár a legjutányosabb ajánlatot tette, mégis, hogy a miniszteri leiratnak elég tétessék, a város részéről egy három tagú küldöttség utazott fel a fővárosba, hogy a takarékpénztártól olcsóbb kölcsönt eszközöljön ki.

— **Hurrah! most vége az életnek!** Ily kiállításal rohant f. hó 9-én d. e. 11 órakor egy a huszas években álló fiatal ember a sléziai vasuti állomásra berobogó vonat elé. Igaza volt, a vonat agyongázolta.

— **Magyar flu diadala** A berlini tudományos egyetem által pályavégzett növendékek részére kitűzött ötven aranyos első pályadíjat egy pozsonymegyei nagyszombati magyar gyerek, Slézinger Lajos nyerte el, száznegyvenkilenc porosz és osztrák elől.

— **Az elolvadt német császár.** Heidelbergben az egyetemi jubileum nagy bankettjén, melyen a német trónörökös és a badeni nagyherceg is részt vettek, történt a következő mulatságos epizód: Egy cukrászt az előző napon halott hazafias beszédek anyijára fölleke-

sitettek, hogy fagyaltból kifaragta a német császár alakját s így adta fel az asztalra. Képzeltető a trónörökös és a nagyherceg bánészkodása, midőn a fagyalt-szobort eleibök adták, hogy sajátkezüleg szeljék el és fogaszszák el apjuk, illetőleg ipjuk orrárt és füleit. Boszusz mozdulattal utasította el magától a trónörökös a hazafias cukrászati remeket s ugyanígy tettek a többiek. Az öreg Vilmos értetlenül olvadt el a nagy ezüst táliban.

— **A birodalmi kutya megszökött.** Nagy izgatottság uralkodik a berlini királyi állatorvosi intézet őrszemélyzetében. Tyras, Bismarck kutyája, melyet általában „birodalmi kutyának“ neveznek s mely egy operáció miatt az intézetben volt, megszökött. Dacára annak, hogy a rendőrség segílyet azonnal igénybe vették s mindenfél sürgönyöket küldtek szét, a szökevényt nem sikerült kézrekeríteni.

— **A kiállítási sorsjáték főnyereménye** még mindig pör alatt van. A főnyereményt tudvalevőleg Politzer S budapesti bankár nyerte meg s a nyerő sorsjegyet kifizetés végett bemutatta a magyar általános hitelbanknál. Itt a jelzett 1 százaléknyi levonáson kívül azonban még 6400 frtot akartak levonni adó fejében. A bankár ez ellen tiltakozott, miután a sorsjegyen egyenesen e határozottan ki volt téve, hogy a főnyeremény 1 százalék levonásával készpénzben fog kifizettni; követelte tehát a 99,000 frt kifizetését annál is inkább, mivel a sorsjáték rendező bankárcég plakátjain is határozottan ki volt téve, hogy a főnyeremény 1 százalék levonás után 99,000 frttal fog kifizettni. A hitelbank azonban e követelést elutasította. Ekkor a nyerő bankár a kiállítási igazgatóságnál mutatta be a nyerő sorsjegyet és kérte a 100,000 frt értékű arany szobrot. Schnierer Gyula kiállítási igazgató kijelentette, hogy szobor nincs, miután nem hitték, hogy akad olyan „bolond“, a ki készpénz helyett egy szobrot fog kívánni főnyereménnyül, ha mindjárt aranyból van is az. Politzer kijelentette, hogy ragaszkodik kívánságához és kérte a szobrot, melyben 99,000 frt nyers aranyértéknek kell beleöntve lenni, vagy pedig 99,000 frt készpénzt. Hosszu huzavona után a bankár felvette a kiutalványozott 93,600 frtot s a levont 6400 frtnyi követelése iránt pört indított a kiállítási igazgatóság, illetve a magy. kir. kincstár ellen. A budapesti kir. törvényszék azonban az ügy elbírálására nézve nem tartotta magát illetékesnek s a felperest keresetével elutasította. Felperes ügyvédje az elutasítást végzést megfélebbezte s most az ügy az illetékesség kérdésének elbírálása végett a kir. tábla elé került.

— **Drága kalap.** Inni Hamburgban is szoktak az emberek s ha sokat isznak, ott is követnek el bolondságokat. Így pl. a mult tél egyik estélyén két jó barát, egy mérnök s egy lisztkereskedő ugyancsak berugtak valami mulatóhelyen. Haza felé menet a mérnök lekapt a kereskedő fejéről a kalapot s egy utcai lámpára tette föl. A kereskedőnek a kalap nélkül is elég melege volt,

nem sokat törődött tehát, haza ment födedten fölvel. Más nap korán reggel kijózanodva eszébe jutott a kalap, de biz annak már gazdája akadt. A kereskedő föl-szólította a mérnököt, hogy vagy adja neki vissza a kalapját vagy vegyen újat. A mérnök rem az egyikre sem a másira nem lévén hajlandó, a barátság gyűlölkötésé vált s a kalapügy — a bíróság elé került. A fiskálisok komolyan vették a dolgot, a pört egy évig húzták s csak a napokban ért véget. A mérnök tartozik a kalapért 9 márkát s 50 pfeniget fizetni, perköltség fejében pedig 191 márkát és 20 fillért. Bizony okosabb dollog lett volna ezt — mutyiban elinni!

CSARNOK.

Hulló csillagok.

Ott, hol Szibéria hólepte hegyei, a kamsatkai őrások ölelkeznek a felhőkkel, mintha égbenyuló ormaikkal az egekbe vágnának, ott, hol azok a szerencsétlen orosz száműzöttek kuterhes életüket az ólom bányákban töltik, ott a kis katonai helytartóság épülete mellett egy szikla tetején magas kőkereszt áll. — Ki tudja, hány vihart, hány megujuló végnélküli telet látott ez már havas feje fölött elviharzni! Ki tudja? Benőtte a zuzmó, a szibériai törpe moha. Repedezik, de mégis, mintha valami nagy, rendkívüli eseményt jelezne, elle-ne áll az idő romboló vasfogának.

Mikor távolról hallatszák a közeledő dzsidások kúrt-rivalgása jelentve, hogy ismét száműzöttek közelednek, mondják, hogy az óriási kereszt meg-megrezzen. Tán fáj neki ilyenkor valami? Ha földi megy el a kereszt előtt, kalap levéve buzdó imát regeb, bár félve tekint a kereszt felett kiálló szikla csucsára. — Ott, ott egy hóféhér szakállu agyastyán imádkozik, térdre hullva a sziklán, kopott báránybőr siphája kezében van, vállán csillogó fegyver. Imádkozik, de csak ajka mozog, szava nem hallható, mert néma. Még egy pillanat és nem lát-ható sehol; eltűnt. Itt valami különösnek kellett történni.

Ha a komor hideg szél a hegyek közt keresztül süvölt és a havat magasra kavarja: megreccsen a gránit-kereszt jégburkolata. Nem az akarna e ilyenkor szólani, ki a kőkereszt alatt alussza örök álmát? Ki tudja? Mert nyugszik ott valaki, és hozzá szomorú történet fűződik.

Mulnak az évek, repülnek egymásután, de a táj, az éghajlat örökké egy marad. Lenn pedig az ólombánvák mélyiben egy borus történet jár szájról-szájra; fönmarad az, ki tudja meddig. Az apa fiára hagyja, nincs hatalmában senkinek kiirtani ezt a borus szomorú történetet.

Engedjétek meg, hadd mondjam el én!

A kereszt pedig áll, hókorozával ékített fejt dacolva emeli a magasba. A hó mezzátatja csillagos gyön-

gyeivel, a fagyos szél busan körüllegi. — Csak áll az tovább . . . tovább.

Sűrű köd borult a tajra s áthatlan leplevel elhomályosította a mosolygóni kezdő napot, mely az ég alján a felhők sűrűje közt méltósággal haladt felfelé.

Miutna a nap és a sűrű köd harcolna egymással. A nap szétterülő aranyos sugáiraival átlöveli a köd fátylát, mire az lassanként elvész és helyette az ég hatalmas ivézete tűnik elő.

Kopár, kietlen a vidék, csak a kéklő menny mosolyog. . . .

Itt a hegy égbenyülő oszlopa alatt egy komor tekintetű salétromos épület áll, ez a Zworeinki olombánya s mellette a kormányzó díszes palotája kacérkodik. A Zworeinki olombánya előtt és a kormányzó épülete közt sűrű sorban vannak felállítva a dzsidások. Most a palota nagy kapuján egy ifju, fényes ezredesi ruhában, jelenik meg, közeledik a szolgálóhoz, ki lovát kantáránál fogva tartja, felpattan a lóra s alatta a tüzes paripa tombolni kezd.

„Lamiroff kormányzó fia, az ifju herceg,“ suttogják a katonák.

„Mindenkori szokott helyére! a foglyokra vigyázni!“ szól a fényes ruhájú ifju, ezzel tova vágat. Mig a katonák közül egyik rész a bányába tér ügyelni a foglyokra, a másik szerzetes őrállomásaira távozik.

Az ifju csak halad, végre a hegyek közt kis kunyhóra talál, zsebében kevés ideig keresztelve, rozsdás kulcsot huz ki, azzal a kunyhó reves ajtaját felnyitja. Benn a falon daróc köpeny függ, ezt az ifju magára teríti, ledobván az ő fényes köpenyét, így felöltözve ismét lovára pattan.

„Siessünk, Villám, majd elkéstem,“ és a paripa gyorsan tipegni kezd.

Nem soká egy második kunyhó előtt áll meg. Pár-szor kopog az ajtón, aztán lovát a falból kiálló vaskarikához köti. Az ajtó kinyílik és kilép rajta egy gyönyörű lányka, deli termet, kék szemmel, rózsás arccal, oly szép, minőt mesékben tündér királynénak rajzoluak. Késszontik egymást.

„Óh, Miklós, jó hogy ily hamar jöttél, atyám soká távol marad, veled most fontos ügyről akarok beszélni.“

„Még mindig a régi,“ mormogja az ifju fogai közt. A leány székelt tolt az ifju elé, melyen az helyet foglalt.

„Miklós! tudod, hogy szeretlek s midőn szeretni kezdél, csak ezt a kérdést hallottad tőlem: eszközözd ki a cárnál azt, — hisz nagy ur vagy, — hogy atyámnak megbocsájtván mi visszatérhesünk Pétervárra. Annak már három éve, s e sok idő alatt háromszor voltál ott, mondd, mit végeztél a cárnál, megbocsájt-e?“

„Bizony kedvesem a válasz kicsiny, de ez mégis nagy bánatot fog neked okozni. A cár nem bocsát meg atyádnak soha. Hisz tudod, mily büntetés éri a nihilistát . . . atyád a cár életére tört.“

„Igaz, való igaz! Oh én boldogtalan!“ szól zokogva a leány.

„De Miklós! hát a cár szíve éreből van? hisz a gyilkosnak is van bocsánat! . . .“

„Az égben, angyalom“, felelé Miklós, „ne szomorítsd lelked, élvezzétek e bus magányt, melyet én neked édessé akarok tenni. Három éve már, hogy e helyhez vagytok kötvé, otthonod ez már neked. Ne sirj, lát-ni fogod te még a fővárost, midőn Lamiroff herceg ne-je lesz, hol előtted meghajlja magát ur és szegény.“

„Csalóka képek! légvárak, — szól a leány — talán lesz, talán nem. Óh, mit jelent e szó: „talán!“

De elhal a szó ajkán, mert egy lövés reszketteti meg a kunyhó jégvirágos ablakát.

„Ez ő, atyám — szól a leány — fuss innen.“
Az ifju sápadt arccal rebegi: „Háttha itt talál?“

Az öreg Péter vadász, a leányka atyja, kora reggel vadászni indult. Lassan halad telfelé a természet csinálta ösvényen; vállán fegyver, oldalán vadász kés; lassan beszélni kezd magában.

„Ma valami eseménynek kell történni, képzeletem véres képeket rajzol. Hej! pedig álom és képzelet, e kettő a legjobb jós. De igaz, most gondolok vissza, miért is jöttem most én ily kora reggel vadászni? Igen! meg akarom lenni azt az átkozott csábítót; valami erdőkerülőféle lehet, leányom kedvesét meglepni; az én egyetlen kedves leányomét, kinek volt szíve velem számu-üzetési magányomat megosztani. Különbem mi voltam én? A cár főudvar mestere. Nihilista? Nem, csak a nihilisták eszköze. Midőn a palota nyugati része felrob-bant, én eresztém be a gonoszt, ki a löport hozta, s mi lett a vége? Az, hogy ide küldött a cár Szibériába és itt Lamiroff, a kormányzó fia, fegyvert, kunyhót adott igérve, hogy kieszközli kegyelmemet; ezt a nehéz életet leányom megosztja velem. Óh, te angyal! miért is jár hozzád az a vad erdőkerülő. Hej! ha most találkoznám vele — az igaz, két töltsed is zsebemben, de ez elég, az öreg Péter vadász nem hibáz!“

E közben leér kraterszerű völgybe, itt az ut két-felé ágazik; egyik a hegyek közé, a másik pedig lakásához. És ez utóbbi utat választja. Lassan, óvatosan halad, még arra is vigyáz, hogy a fagyos hó ne csikorgogjon. Távolabb kicsi kunyhója látszik. Közeledik lakásához, de most paripa nyeresést hallott. Oda teki-nt, honnan a hang jött és csakugyan a falhoz egy fekete paripa van kötvé.

„Gazdádat hívod?“ így szól az öreg reszkette mérgében, „neki ma utolszor viradott, ma végső utazá-sa lesz hátadon.“

Oda sompolyog ablaka alá és meghallja a hangot.

„Óh ég!“ szól magában az öreg, „mért nem szakadsz rám, hát az én leányom így csolja meg szerető atyját.“ Lába alig bírja, roskadoz, szeme homályosul, de mégis oda megy a szikla ölébe, mely kunyhójával szem-ben fekszik és a mely felett a gyalog ut halad. Oda-érve fegyverét megvizsgálja, mind a két csövét meg-tölti: „ez elég neked, csábító!“ szól az öreg.

Jó ideig várakozik, már megunja a várakozást,

ekkor a szikla mögé lapulva fegyverének egyik csövét telfelé kilövi, ekkor a paripa elnyeri magát és réá nem sokára az ajtó felzúlik.

„Jön már!“ susog az öreg.

„Isten veled!“ sóhajt a leány, „valami balsejte-lem nyomja szívemet.“

„Isten veled!“ szól az ifju és megindul.

A leány bezárja az ajtót.

(Vége köv.)

A P R Ó S Á G.

Jám bor óhajtás. — Ön tehát tíz évi börtönré van elítélve; megértett?

— Igenis elnök ur; adjon az isten önnek ezernnyit!

Bugacy Mátyas Fiuméba rándult és óra hosz-szat áll a tengerparton, a tajtékzó hullámokat bamulva.

Egyszerre, fejét csóválva, elkiáltja magát:

— Aztán azt akarják velem elhitetni, hogy ebből csinálják a pipákat!

Orvosszigorlaton. A tanár azt kérdezi egy szigorlótól, kinek tudományában kételkedik:

— Mikor tudja meg, hogy a beteg állapota ag-gasztó?

— A mikor haldoklik.

Javithatatlan. Feleség: (férjéhez, a ki éjfél után jön haza) Mondd csak, hol mászkáltál mostanáig? Hiszen ily későn már egyetlen korcsma sincsen nyitva?

Férj: Ha nyitva volna, azt hiszed, hazajöttem volna?

Nem ok a bánkódásra. Két cseléd leány ta-lálkozik a piacon.

— Mi bajod, Julcsa, olyan szomorú a tekinteted? kérdezi az egyik.

— Hogyne szomorkodnék; elment a regiment, itt hagyott a szeretőm is.

— Oh te bolond! Hiszen nekem négy szeretőm volt egyszerre ennél a regimentnél, és még sem busolok.

Amerikaiasan. — Mit nem képzelték ti berlin-iek, mert hat emeletes házaik vannak! Nálunk Ame-rikában vannak házak, melyekben két óráig tart, míg a padlásra lehet jutni.

— Csekélység! Nálunk Kentuckyban minden va-lamire való házban fogaskerekű vasut visz fel az eme-letekre.

— Az még semmi hozzánk képest! Bostonban nem-rég egy gyermek a legfelső emelet ablakából esett ki, s mire a földre ért, mint 80 éves vén ember halt meg!